

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr. XXIII/977/2004

RAPORT

*la Proiectul de lege privind protecția personalului din autoritățile publice,
instituțiile publice și din alte unități bugetare care semnalează
încălcări ale legii*

Cu adresa nr. L 548 din 25 august 2004, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată spre dezbatere și întocmirea Raportului la *Proiectul de lege privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități bugetare care semnalează încălcări ale legii*, trimis de Guvern.

În ședințele din 15, 28 septembrie și 6, 13, 20 octombrie 2004, Comisia juridică a luat în dezbatere proiectul de lege și a hotărât, cu unanimitate de voturi, să adopte **raport de admitere, cu amendamentele** cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezentul Raport.

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare protecția personalului din autoritățile și instituțiile publice care semnalează încălcări ale legii de către persoane cu funcții de execuție și conducere din cadrul autorităților și instituțiilor publice, fiind elaborat în concordanță cu noile evoluții și cerințe intervenite în procesul legislativ european.

Proiectul are ca scop completarea legislației de protecție a persoanelor care, având o atitudine civică, se pronunță public împotriva oricăror abuzuri sau încălcări ale legii.

De asemenea, proiectul completează sistemul reglementărilor din domeniu, alături de Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, extinzând prevederile sale în afara cadrului judiciar și adaptând protecția martorilor la specificul administrației publice.

Proiectul de lege se încadrează în planul de măsuri sistematice de prevenire, localizare și acțiune în profunzime împotriva tuturor verigilor care favorizează actul de corupție, urmărind restabilirea încrederii populației, mediului de afaceri intern și extern în capacitatea de acțiune a Guvernului

pentru a elimina corupția din structurile societății românești pe toate palierele sale.

De asemenea, proiectul de lege constituie o aplicare a art.33 „Protecția persoanelor care comunică informații” al Convenției Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York, la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr.365 din 15 septembrie 2004.

La dezbateri au participat reprezentanți ai Ministerului Justiției care au susținut și au fost de acord cu amendamentele adoptate de membrii Comisiei.

Comisia pentru administrație publică și organizarea teritoriului și Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități au avizat favorabil proiectul de lege fără amendamente.

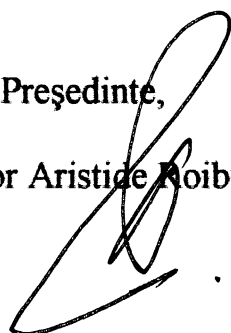
În consecință, supunem spre dezbateră și adoptare, *Plenului Senatului, Raportul de admitere, cu amendamente*, împreună cu proiectul de lege.

În raport cu obiectul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptat potrivit art.76 alin.(2) din Constituție, republicată 2003.

În conformitate cu art.75 alin.(1) din Constituția României, Senatul ia în dezbateră acest proiect de lege în calitate de primă Cameră sesizată.

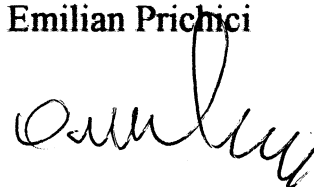
Președinte,

Senator Aristide Roibu

Secretar,

Senator Emilian Prichici

București, 20 octombrie 2004

Anexa la Raportul nr.XXIII/977/2004

Amendamente la
Proiectul de lege privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități bugetare care semnalează încălcări ale legii,
 adoptate de Comisia juridică

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
1.	<i>Lege privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități <u>bugetare</u> care semnalează încălcări ale legii</i>	- Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins: <i>Lege privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii</i>	- Amendament adoptat de Comisie cu unanimitate de voturi.
2.	Art. 1 - Prezenta lege reglementează unele măsuri privind protecția persoanelor care au reclamat sau au sesizat încălcări ale legii în cadrul autorităților publice, instituțiilor publice și al altor unități <u>bugetare</u> , săvârșite de către persoane cu funcții de conducere sau execuție din autoritățile, instituțiile publice și din celelalte unități bugetare prevăzute la art.2.	Art. 1 - Prezenta lege reglementează unele măsuri privind protecția persoanelor care au reclamat sau au sesizat încălcări ale legii în cadrul autorităților publice, instituțiilor publice și al altor unități, săvârșite de către persoane cu funcții de conducere sau execuție din autoritățile, instituțiile publice și din celelalte unități bugetare prevăzute la art.2.	- Amendament adoptat de Comisie cu unanimitate de voturi.

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
3.	Art. 3 - b) avertizor înseamnă persoana care face o sesizare conform literei a) și care este încadrată în una din autoritățile, instituțiile sau celelalte unități <u>bugetare</u> prevăzute la art.2; c) comisie de disciplină înseamnă orice <u>organ colegial sau individual</u> însărcinat cu atribuții de cercetare disciplinară, prevăzut de lege sau de regulamentele de organizare și funcționare a autorităților, instituțiilor sau a celorlalte unități <u>bugetare</u> prevăzute la art. 2.	Art.3.- b) avertizor înseamnă persoana care face o sesizare <u>potrivit</u> literei a) și care este încadrată în una din autoritățile <u>publice</u>, instituțiile <u>publice</u> sau celelalte unități prevăzute la art.2; c) comisie de disciplină înseamnă orice organ însărcinat cu atribuții de cercetare disciplinară, prevăzut de lege sau de regulamentele de organizare și funcționare a autorităților <u>publice</u>, instituțiilor <u>publice</u> sau a celorlalte unități prevăzute la art. 2.	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de voturi.
4.	Art. 4 - Principiile care guvernează protecția avertizării în interes public sunt următoarele: a) Principiul legalității, conform căruia autoritățile, instituțiile publice și celelalte unități <u>bugetare</u> au obligația de a respecta drepturile și libertățile cetățenilor, normele procedurale, libera concurență și tratamentul egal acordat beneficiarilor serviciilor publice, potrivit legii. b) Principiul interesului public conform căruia, în înțelesul prezentei legi, ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și	Art. 4 - Principiile care guvernează protecția avertizării în interes public sunt următoarele: a) <u>principiul</u> legalității, conform căruia autoritățile <u>publice</u>, instituțiile publice și celelalte unități <u>prevăzute la art.2</u> au obligația de a respecta drepturile și libertățile cetățenilor, normele procedurale, libera concurență și tratamentul egal acordat beneficiarilor serviciilor publice, potrivit legii. b) <u>principiul supremației</u> interesului public conform căruia, în înțelesul prezentei legi,	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de voturi.

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	eficiența autorităților și instituțiilor publice, a regiilor autonome și a societăților naționale sunt ocrotite și promovate de lege. c) Principiul responsabilității, conform căruia orice persoană care semnalează încălcări ale legii este dator să susțină reclamația cu date sau indicii privind fapta săvârșită. d) Principiul nesancționării abuzive, conform căruia nu pot fi sancționate persoanele care reclamă încălcări ale legii, direct sau indirect prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare. În cazul avertizării în interes public, nu se aplică normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public. e) Principiul bunei administrări, conform căruia autoritățile, instituțiile publice și celelalte unități <u>bugetare</u> sunt dator să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a folosirii resurselor. f) Principiul bunei conduite, conform căruia este ocrotit și încurajat actul de avertizare cu privire la aspectele de integritate publică și bună administrare, cu scopul de a crește	ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și eficiența autorităților <u>publice</u>, instituțiilor publice, <u>precum și a celorlalte unități prevăzute la art.2</u> sunt ocrotite și promovate de lege. c) <u>principiul</u> responsabilității, conform căruia orice persoană care semnalează încălcări ale legii este dator să susțină reclamația cu date sau indicii privind fapta săvârșită. d) <u>principiul</u> nesancționării abuzive, conform căruia nu pot fi sancționate persoanele care reclamă <u>sau sesizează</u> încălcări ale legii, direct sau indirect prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare. În cazul avertizării în interes public, <u>nu sunt aplicabile</u> normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public. e) <u>principiul</u> bunei administrări, conform căruia autoritățile <u>publice</u>, instituțiile publice și celelalte unități <u>prevăzute la art.2</u> sunt dator să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a folosirii resurselor. f) <u>principiul</u> bunei conduite, conform căruia	

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	capacitatea administrativă și prestigiul autorităților, instituțiilor publice și al altor unități <u>bugetare</u>. g) Principiul echilibrului, conform căruia nici o persoană nu se poate prevala de prevederile prezentei legi pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă. h) Principiul bunei credințe, conform căruia este ocrotită persoana încadrată într-o autoritate, instituție publică sau altă unitate bugetară din cele prevăzute la art. 2 care a făcut o sesizare convinsă fiind de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legii.	este ocrotit și încurajat actul de avertizare <u>în interes public</u> cu privire la aspectele de integritate publică și bună administrare, cu scopul de a <u>spori</u> capacitatea administrativă și prestigiul autorităților <u>publice</u>, instituțiilor publice și al <u>celorlalte</u> unități <u>prevăzute la art.2</u>. g) <u>principiul</u> echilibrului, conform căruia nici o persoană nu se poate prevala de prevederile prezentei legi pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă. h) <u>principiul</u> bunei credințe, conform căruia este ocrotită persoana încadrată într-o autoritate <u>publică</u>, instituție publică sau altă unitate bugetară din cele prevăzute la art. 2 care a făcut o sesizare convinsă fiind de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legii.	
5.	Art. 5 - Semnalarea unor fapte de încălcare a legii de către persoanele prevăzute la art.1 și art.2, considerate abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, constituie avertizare în interes public și privește: a) infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție,	Art. 5 - Semnalarea unor fapte de încălcare a legii de către persoanele prevăzute la art.1 și art.2, <u>prevăzute de lege ca fiind</u> abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, constituie avertizare în interes public și privește: a) infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de voturi.

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul; b) infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene; c) practici sau tratamente preferențiale ori discriminatorii; d) încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese; e) folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane; f) partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului, cu excepția persoanelor alese și numite politic; g) încălcări ale legii în privința accesului la informații și a transparenței decizionale; h) încălcarea prevederilor privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile; i) incompetență sau neglijență în serviciu; j) evaluări neobiective ale personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare și retrogradare; k) încălcări ale procedurilor administrative sau stabilirea unor	infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul; b) infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene; c) practici sau tratamente preferențiale ori discriminatorii <u>în exercitarea atribuțiilor unităților prevăzute la art.2;</u> d) încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese; e) folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane; f) partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului, cu excepția persoanelor alese <u>sau</u> numite politic; g) încălcări ale legii în privința accesului la informații și a transparenței decizionale; h) încălcarea prevederilor <u>legale</u> privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile; i) incompetență sau neglijență în serviciu; j) evaluări neobiective ale personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare și retrogradare <u>și</u>	

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	proceduri interne cu nerespectarea legii, <u>în spiritul sau litera ei</u>; l) emiterea de acte administrative sau de altă natură care servesc interese de grup sau clientelare; m) administrarea defectuoasă sau frauduloasă a patrimoniului public și privat al autorităților și instituțiilor publice; n) alte forme de încălcare a legii, cu privire la principiile bunei administrări și ocrotirii interesului public.	<u>eliberare din funcție</u>; k) încălcări ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii; l) emiterea de acte administrative sau de altă natură care servesc interese de grup sau clientelare; m) administrarea defectuoasă sau frauduloasă a patrimoniului public și privat al autorităților <u>publice, instituțiilor publice și al celorlalte unități prevăzute la art.2;</u> n) <u>încălcarea altor dispoziții legale, care impun respectarea principiului bunei administrări și cel al ocrotirii interesului public.</u>	
6.	Art. 6 - Sesizarea privind încălcarea legii sau a normelor deontologice și profesionale, conform art. 4 lit. h), poate fi făcută, alternativ sau cumulativ: a) șefului ierarhic al persoanei care a încălcat legea conform art. 5; b) conducătorului autorității, instituției publice sau unității bugetare din care face parte persoana care a încălcat legea conform art.5, sau în care se semnalează practica ilegală, chiar	Art. 6 - Sesizarea privind încălcarea legii sau a normelor deontologice și profesionale, conform art. 4 lit. h), poate fi făcută, alternativ sau cumulativ: a) șefului ierarhic al persoanei care a încălcat <u>prevederile legale, potrivit</u> conform art. 5; b) conducătorului autorității <u>publice, al</u> instituției publice sau unității bugetare din care face parte persoana care a încălcat <u>prevederile</u>	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de voturi.

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	dacă nu se poate identifica exact făptuitorul; c) comisiilor de disciplină sau altor organisme similare din cadrul autorității, instituției publice sau unității <u>bugetare</u> din care face parte persoana care a încălcat legea conform art. 5; d) mass-media; e) organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale; f) comisiilor parlamentare; g) organizațiilor neguvernamentale; h) organelor judiciare.	<u>legale, potrivit</u> art.5, sau în care se semnalează practica ilegală, chiar dacă nu se poate identifica exact făptuitorul; c) comisiilor de disciplină sau altor organisme similare din cadrul autorității <u>publice</u>, instituției publice sau unității <u>prevăzute la art.2</u> din care face parte persoana care a încălcat legea conform art. 5; d) <u>organelor judiciare;</u> e) <u>organelor însărcinate cu constatarea și cercetarea conflictelor de interese și al incompatibilităților;</u> f) <u>comisiilor parlamentare;</u> g) mass-media; h) organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale; i) organizațiilor neguvernamentale.	
7.	Capitolul IV Protecția funcționarilor publici, a personalului contractual și a altor categorii de <u>salariați</u>	Capitolul IV Protecția funcționarilor publici, a personalului contractual și a altor categorii de <u>personal</u>	- Amendament adoptat de Comisie cu unanimitate de voturi.
8.	Art. 7 - (1) În fața comisiei de disciplină sau altor organisme similare,	Art. 7 - (1) În fața comisiei de disciplină sau altor <u>organe</u> similare,	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
	avertizorii beneficiază de protecție după cum urmează: a) avertizorii în interes public beneficiază de prezumția de bună credință, în condițiile art.4 lit.h); b) la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților, instituțiilor publice sau altor unități bugetare au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității, instituției publice sau a unității bugetare cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate. (2) În situația în care, cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, comisia de disciplină sau alt organism similar va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea.	avertizorii beneficiază de protecție după cum urmează: a) avertizorii în interes public beneficiază de prezumția de bună credință, în condițiile art.4 lit.h), <u>până la proba contrară</u>; b) la cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităților <u>publice</u>, instituțiilor publice sau altor unități <u>prevăzute la art.2</u> au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității, instituției publice sau a unității bugetare cu cel puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate. (2) În situația în care, cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, comisia de disciplină sau alt organism similar va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea.	voturi.

Nr. Crt.	Text Guvern	Texte adoptate de Comisia juridică	Observații
9.	Art. 9 - (1) În litigiile de muncă sau cele privitoare la raporturile de serviciu, instanța poate dispune anularea sancțiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, dacă sancțiunea a fost aplicată ca urmare a unei avertizări în interes public.	Art. 9 - (1) În litigiile de muncă sau cele privitoare la raporturile de serviciu, instanța poate dispune anularea sancțiunii disciplinare sau administrative aplicate unui avertizor, dacă sancțiunea a fost aplicată ca urmare a unei avertizări în interes public, <u>făcută cu bună credință.</u>	- Amendamente adoptate de Comisie cu unanimitate de voturi.
10.	Art. 10 – Prezenta lege, în privința protecției avertizorilor în interes public, derogă de la normele aplicabile persoanelor menționate la art. 1 și art. 2.	Art. 10 – Prezenta lege, în privința protecției avertizorilor în interes public, <u>se completează cu dispozițiile Codului muncii, precum și cu prevederile Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare.</u>	- Amendament adoptat de Comisie cu unanimitate de voturi.